

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

13 mai

2011

Anul X

nr. 18 (373)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

A fost lansată Linia fierbinte anticorupție de pe lângă Serviciul Vamal: 22-23-31 pag. 3

Început de campanie electorală cu încălcări, cadouri și violențe. Ce va urma? pag. 4

Destinul femeii-polițist în Moldova pag. 5

UE va acorda Moldovei 50 mln euro pentru susținerea reformelor în domeniul justiției

Republica Moldova, în cel mai apropiat timp, va implementa cu suportul UE un proiect în valoare de 50 mln euro în domeniul reformării justiției. Potrivit Serviciului de

presă al Guvernului Moldovei, despre aceasta a comunicat șeful Delegației UE în Moldova Dirk Schuebel în cadrul unei recepții organizate de premierul moldovean Vladimir

Filat cu ocazia Zilei Europei. Potrivit oficialului european, pînă la sfîrșitul anului curent UE va mai lansa un proiect în valoare de 10 mln euro pentru susținerea reformelor din Moldova. Dirk Schuebel a subliniat că datorită implicării constructive a ambelor părți au fost înregistrate progrese importante în negocierea Acordului de Asociere RM-UE, precum și în ceea ce ține de preconizata începere a negocierilor privind Acordul de Comerț Liber, Aprofundat și Cuprinzător. Diplomatul european a precizat că au fost obținute progrese atât în domeniul majorării cotelor de export a vinurilor moldovenești, cere-

alelor și altor produse pe piața comunitară, cît și în domeniul transporturilor, energiei și drepturilor omului, fiind determinate proiecte comune în domeniul educației și a cercetării. La rîndul său, Vladimir Filat a menționat că în fața Republicii Moldova se deschid noi perspective de dezvoltare economică, stabilitate, cooperare și armonizare a legislației, dar a atenționat că pentru a valorifica aceste oportunități este necesar de muncit mai mult ca oricînd. Vladimir Filat a declarat că rămîne optimist și crede că cetățenii moldoveni vor deveni cetățeni ai marii familii europene.

„Sîntem norocoși că astăzi în Parteneriatul Estic există o țară numită Republica Moldova”

Declarația aparține ministrului de Stat pentru Afaceri Externe al Ungariei, șeful Delegației Uniunii Europene, Zsolt Nemeth.

Potrivit aceleiași surse, oficialul maghiar a precizat că Uniunea Europeană duce lipsă de istorii de succes menționînd că Moldova este o excepție. „Sîntem norocoși că astăzi în Parteneriatul Estic există o țară numită Republica Moldova, care reprezintă succesul pe care ni-l dorim”, a declarat șeful Delegației Uniunii Europene.

„Sînt impresionat de atitudinea matură a Republicii Moldova vizavi de una din cele mai mari provocări, care este conflictul transnistrean. Sperăm că în luna iunie toate părțile implicate se vor întruni în formatul 5+2, care este singurul viabil și vom discuta pe marginea identificării unei soluții”, a mai adăugat Zsolt Nemeth.

Președintele Consiliului European vine în Moldova

Herman Van Rompuy, Președintele Consiliului European, denumit neoficial și Președinte al Uniunii Europene, va vizita Republica Moldova pe data de 6 iulie.

Anunțul a fost făcut în timpul aflării lui Vlad Filat, premierul moldovean la Bruxelles. Potrivit unui comunicat de presă al Guvernului, în cadrul întîlnirii, Președintele UE a apreciat succesele înregistrate de Moldova menționînd că trebuie să continuăm reformarea domeniilor importante din țară, dar și a cursului de democratizare a societății.

OSCE pledează pentru stabilitatea politică în Moldova

Petros Efthymiou, președintele Adunării Parlamentare OSCE afirmă că pentru progresul negocierilor în problema transnistreană este importantă avansarea Republicii Moldova pe calea integrării europene, precum și asigurarea stabilității politice interne din țară. Înaltul oficial a făcut declarații în acest sens în cadrul întrevederii cu președintele Parlamentului Marian Lupu, președinte interimar al Republicii Moldova.

Cei doi au discutat despre realizarea unor proiecte comune privind promovarea reformelor democratice în Republica Moldova și dezvoltarea societății civile, inclusiv prin monitorizarea de către OSCE a alegerilor din țara noastră.

Lupu a apreciat rolul OSCE și al misiunii sale în Republica Moldova drept mediator și partener de încredere în procesul de soluționare a problemei transnistrene. Referindu-se la perspectivele reglementării acestui conflict, președintele Marian Lupu a reiterat principiile de care se conduce Republica Moldova –

rezolvarea conflictului pe cale pașnică, reluarea negocierilor oficiale în formatul 5+2, promovarea măsurilor de încredere între cele două maluri ale Nistrului, asigurarea sprijinului partenerilor externi.

În contextul următoarei reuniuni în formatul 5+2, preconizată pentru luna iunie 2011 la Moscova, Marian Lupu a spus că Republica Moldova pledează pentru reluarea negocierilor oficiale în acest format. Pentru aceasta, în opinia sa, există toate premisele interne și externe.

La rîndul său, Petros Efthymiou a propus intensificarea schimbului de experiență a Adunării Parlamentare OSCE cu Parlamentul Republicii Moldova. Oficialul străin a reiterat că OSCE va acorda și în continuare tot sprijinul în vederea soluționării conflictului transnistrean cu respectarea suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova. În acest scop, în cadrul Adunării Parlamentare OSCE activează Grupul pentru Moldova.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

Republica Moldova - locul 40 într-un clasament mondial privind condițiile de viață pentru mame și copii

Ca și anul trecut, Republica Moldova a ocupat locul 40 într-un clasament anual, realizat de organizația internațională guvernamentală „Salvați Copiii”, care a elaborat un raport privind condițiile de viață ale mamelor și copiilor din 164 de state.

Experții au luat în calcul mai multe criterii în realizarea acestui top, printre care starea sănătății mamelor și copiilor, accesul la sistemul sanitar, oportunități de educație și cele economice. Potrivit raportului, țara cu cele mai bune condiții de viață pentru mame și copii este Norvegia. Aceasta este urmată de Australia, Islanda, Suedia, Danemarca și Noua Zeelandă. Cel mai prost la acest capitol se situează Afganistanul.

Dintre țările CSI, Republica Moldova este devansată de Belarus care s-a plasat pe locul 33, Federația Rusă aflată pe locul 38 și Ucraina pe 39. România se află pe locul 36.

Raportul conține datele privind condițiile de viață ale mamelor și ale copiilor lor din 164 de țări, între care 43 de țări bogate și 121 în curs de dezvoltare.

Istoricii propun ca ziua de 9 mai să fie numită Ziua Împăcării

Unii istorici și analiști politici propun ca Ziua Victoriei să fie redenumită în Ziua Reconcilierii. Asta pentru ca să nu mai existe divergențe privind data marcării acestor sărbători. Declarațiile au fost făcute în cadrul unei ediții speciale de la un post de televiziune.

Ministrul Apărării consideră că și societatea civilă trebuie să se implice în acest proces. „Doar schimbând căciula dintr-o culoare în alta, putem spune că trebuie să se schimbe și înăuntru. Este nevoie începând de la voința politică și cred că terminând cu toleranța societății, inclusiv implicarea societății în acest proces”, a spus Marinuța.

Victor Stepaniuc este de altă părere. El consideră că nu putem renunța la Ziua Victoriei. „A ascunde adevărul despre victoria de la 1945 înseamnă a falsifica ceea ce numim noi adevărul istoric. Atât timp cât există generațiile care duc această tradiție, este imposibil de a te dezice de această sărbătoare”, a punctat Stepaniuc.

Ziua Victoriei este marcată pe 9 mai, iar în acest an s-au împlinit 66 de ani de la biruința asupra Germaniei naziste.

România este cel de-al doilea partener comercial al Republicii Moldova

Volumul comerțului dintre România și Republica Moldova a depășit 180 milioane dolari în primele trei luni ale anului 2011, cu peste 50% mai mult decât în aceeași perioadă a anului trecut.

Schimbările comerciale însă nu au atins încă nivelul anului 2008 (200 milioane dolari în primele trei luni), când s-a înregistrat apogeul relațiilor comerciale dintre cele două state.

Volumul exporturilor peste Prut a constituit peste 107 milioane dolari, cu 58% mai mult decât în perioada de referință a anului 2010, potrivit datelor prezentate de Biroul Național de Statistică de la Chișinău. În același timp, au fost efectuate importuri din Republica Moldova în valoare de 75 milioane dolari, în creștere cu circa 52%.

Cu 182 milioane dolari, România rămâne cel de-al doilea partener comercial al Republicii Moldova după Rusia (351 milioane dolari), fiind urmată de Ucraina cu 161 milioane dolari.

Din 25 mai începe sezonul estival

Începând cu 25 mai curent, locuitorii municipiului Chișinău vor putea ieși la odihnă și vor putea face plajă în locurile speciale amenajate. Despre aceasta a menționat, în cadrul ședinței săptămânale a serviciilor Primăriei, șeful Agenției Spații Verzi, Eliferii Haruța.

Potrivit lui, pînă în prezent, au fost plantate peste 30 mii de flori pe 30 ha și circa 1500 de bănci și 1300 de urne din parcuri au fost reparate și vopsite.

„În această săptămână demarează și lucrările de plombare a drumurilor spre zona de odihnă Vadul lui Vodă. Totodată, s-au efectuat și reparații de mobilier în zonele de odihnă”, a menționat Haruța.

Șeful agenției a mai spus că a mai rămas de vopsit inventarul din zonele de odihnă, la care viceprimarul a cerut urgentarea finalizării lucrărilor.

De menționat, că în urma înscrierii în cursa electorală, Dorin Chirtoacă a părăsit postul de primar, ședința fiind condusă de către viceprimarul Nistor Grozavu.

Chișinăul va avea un parc industrial

Chișinăul va avea un parc industrial. Așa au anunțat oficialii de la Primărie în cadrul ședinței operative.

Potrivit actualului primar interimar, Nistor Grozavu, parcul se construiește pe strada Milescu Spătaru din sectorul Ciocana al Capitalei.

„Acest parc industrial vine în ajutorul investitorilor străini. Dacă pînă acum, aceștia trebuiau să-și caute singuri un teren pe care să înceapă o afacere, acum, terenul este deja asigurat. Investitorul doar închiriaza spațiul necesar de care are nevoie și găsește acolo și curent electric, și apă, și canalizare, el fiind scutit de drumuri și cheltuieli în plus. Agentul economic nu trebuie să mai construiască nimic, trebuie doar să dispună de resurse financiare și tehnice suficiente”, a mai precizat Grozavu.

Totuși, nu fiecare investitor poate activa în acest parc industrial. Doar agenții economici implicați în domeniul industriei ușoare și mijlocie pot аренда astfel de spații, ca să se evite degajările nocive în aer și în sol.

Menționăm că parcul este amplasat pe o suprafață de 6 ha. Primul bloc e construit deja, dar nu funcționează. Pînă acum s-au investit 400 mln de lei doar în construcția clădirilor.

Pedepse neprivative de libertate, munca în folosul comunității

În cazul muncii comunitare, prin contribuția adusă societății cel pedepsit poate într-un fel să ispășească paguba produsă și la partea materială dar și la cea morală.

Lucrările de salubritate demarate de autorități înainte de sărbători au fost o bună oportunitate de a implica la muncile comunitare persoanele condamnate pentru infracțiuni minore. În unele parcuri sau în apropierea clădirilor publice puteau fi văzuți mături sau mini mături sau văruiind copaci. Unii dintre ei executau cele 4 ore pe zi de muncă în folosul comunității, stabilite de instanța de judecată pentru că au comis o infracțiune nu foarte gravă.

Atît reprezentanții instituțiilor de stat, cît și cei ai societății civile, susțin că practica aplicării pedepsei alternative detenției capătă teren în Republica Moldova, chiar dacă numărul categoriilor de infracțiuni pentru care pot fi aplicate asemenea măsuri este mai mic decît în statele europene.

Victor Zaharia, expert la Institutul de Reforme Penale: „În situația în care în multe familii defavorizate copiii comiteau o infracțiune – o amendă pentru o așa încălcare era o problemă – lipsirea de resurse de existență și atunci se aplica privarea de libertate. În aceste situații este posibil

de aplicat munca comunitară sau probațiunea.

Persoana se află în continuare în familie, continuă să lucreze la locul de muncă, să

acestei măsuri în numărul total de condamnări a crescut substanțial. Aproape fiecare al cincilea condamnat în cauze penale primește ca pedep-

partea materială dar și la cea morală”.

Și societatea a devenit mai tolerantă la asemenea măsuri, constată expertul în probleme juridice, Victor Zaharia: „Din fericire, totuși, societatea noastră și-a schimbat atitudinea, nu este atît de punitivă, dacă ne uităm după evaluările pe care le-am făcut în ultimii ani lucrurile merg în direcție pozitivă, nu se mai dorește atîta sînge, lumea își dă seama că pentru un simplu furt nu trebuie să trimiți omul în pușcărie. Asta nu înseamnă că persoana nu trebuie să fie pedepsită, dar vorbim de pedepse eficiente”.

Pe lîngă faptul că sporște șansele persoanei de a redeveni nondelicventă, condamnarea la pedepse neprivative de libertate scutește statul de mari cheltuieli de întreținere, în cazul unei condamnări cu detenția. Datele Departamentului Penitenciar arată că în jur de 40% dintre deținuți comit repetat infracțiuni și revin în închisori. Această cifră este dată deseori drept argument în favoarea pedepsei alternative atunci cînd persoanele sînt la prima abatere. În primul trimestru al anului 2011 în evidențele Departamentului Penitenciar figurau 541 adulți și 12 minori, care își ispășesc pedepsele, prestînd munci în folosul comunității.

plătească impozite. Dar mai are și obligații, datorită faptului că a fost condamnată, trebuie să ispășească un număr de ore în folosul comunității, la acele locuri de muncă de care are nevoie comunitatea, de genul – curățenia în parcuri sau dacă cantina din sat nu are suficienți angajați, ea poate să curățe cartofi”.

În Moldova primele pedepse cu muncă în folosul comunității au început să fie aplicate în 2004, iar experții spun că în 2010 ponderea

să munca comunitară.

Ofițerul de presă al Departamentului Instituției Penitenciare, Ana Racu: „Trebuie să ținem cont de efectul pedepsei în sine, în ultimul timp se pledează tot mai mult pentru justiția restaurativă, deci simpla condamnare nu aduce satisfacție nici morală, nici materială victimei, pe cînd în cazul muncii comunitare, persoana, cel puțin, prin contribuția adusă societății poate într-un fel să ispășească paguba produsă, mă refer și la

„Ziua Europei este o sărbătoare care aparține de drept și de fapt aspirațiilor Republicii Moldova”

„Ziua Europei este o sărbătoare care aparține de drept și de fapt aspirațiilor Republicii Moldova, prezentului și viitorului, ca țară democrată, liberă, angajată ferm pe calea europenizării și progresului. Această sărbătoare semnifică dorința de apropiere între toate țările bătrînului continent, sub semnul edificării unui proiect solid de pace și unitate în diversitate, ideal la împlinirea căruia Republica Moldova contemporană dorește să aducă o contribuție de primă importanță”, menționează președintele Parlamentului, președintele interimar al statului, Marian Lupu într-un mesaj de felicitare adresat cu ocazia Zilei Europei.

Marian Lupu subliniază că Ziua Europei vine să consolideze valorile comune ale statelor europene, dar și să marcheze identitatea europeană a Republicii Moldova. „Așași scopului de a ne alătura familiei țărilor europene, vin cu îndemnul să ne unim eforturile pentru a ne făuri o viață mai bună și pentru a sărbători, într-un viitor previzibil alături de cei circa 800 de milioane de cetățeni europeni, marea Zi a Europei”, a spus Marian Lupu.

Potrivit președintelui, prin sărbătorirea Zilei Europei locuitorii Republicii Moldova își arată atașamentul la principiile care au clădit o comunitate bazată pe democrație, respectarea drepturilor omului, bunăstarea cetățenilor, prietenia și colaborarea dintre țările și popoarele ce o constituie. „Cu prilejul Zilei Europei, îi felicităm călduros pe toți cetățenii Republicii Moldova, pe partenerii noștri și oaspeții din țările europene, – ambasadorii, diplomații, reprezentanții ai organismelor europene, – care se află în prezent în Republica Moldova, urîndu-le sănătate, prosperitate, iar nouă tuturor – un viitor european pe cît de luminos, pe atît de apropiat”, se mai spune în mesajul de felicitare adresat de Marian Lupu.

9 mai a fost desemnată Zi a Europei de către Consiliul European de la Milano, din 1985, apreciindu-se ca punctul de pornire al construcției Europei unite.

Oficiali moldoveni și diplomați europeni au vorbit despre Uniunea Europeană în PMAN

„Moldova este un stat european și această sărbătoare este și a dumneavoastră”. Astfel și-a început, sîmbătă, discursul directorul pentru Rusia, Vecinătatea Estică și Balcanii Occidentali al Serviciului European pentru Acțiune Externă, Miroslav Lajcak, în deschiderea Zilelor Europei în Republica Moldova.

Oficialul european a urcat în scena din Piața Marii Adunări Naționale și a explicat, în câteva propoziții, modul în care a apărut Uniunea Europeană, precum și etapele istorice

prin care a trecut comunitatea pînă astăzi. Miroslav Lajcak a apreciat interesul sporit al Republicii Moldova pentru integrarea în Uniunea Europeană. „Aname cooperarea reală, mai degrabă decît declarațiile politice, reprezintă cea mai bună cale de urmat pentru fiecare națiune. Iar pentru ca aceste eforturi să se încununeze cu succes, este nevoie de un angajament ferm, de un stil al toleranței și al compromisului”, a menționat în discursul său Miroslav Lajcak.

În scena din PMAN au urcat și demnitari moldoveni, și ambasadori ai țărilor Uniunii Europene la Chișinău. „Republica Moldova este în Europa, însă trebuie să facem ca valorile europene de care beneficiază cetățenii europeni să fie și aici, la noi acasă. Unitatea prin diversitate, principiul care stă la baza Uniunii Europene, trebuie să fie apropiat și de activitățile noastre”, a menționat premierul Vlad Filat de la microfon.

Primarul interimar al Chișinăului, Nistor Grozavu, a declarat că Ziua Europei nu este doar un prilej de familiarizare cu valorile europene, dar și o posibilitate a cetățenilor de a spune ferm spre ce tînd și unde își doresc să le fie țara. „Această sărbătoare este un prilej de mîndrie pentru orașul Chișinău de a spune că ne aflăm în avangarda intențiilor noastre de aderare la Uniunea Europeană”, a menționat Nistor Grozavu.

În Piața Marii Adunări Naționale a fost organizată o expoziție cu mîncăruri și băuturi europene, concerte și dezbateri. Punctul culminant al sărbătorii a fost recitalul susținut de Stefano Nutti din Italia și trupa „Brainstorm” din Letonia.

A fost lansată Linia fierbinte anticorupție de pe lângă Serviciul Vamal: 22-23-31

Lupta anticorupție continuă. Recent, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a lansat Linia fierbinte anticorupție. Astfel, pentru a face anumite sesizări ce țin nemijlocit de acte de corupție cetățenii pot apela la numărul de telefon: 222331 – acesta este numărul Liniei fierbinți anticorupție, independentă, a Consiliului Civic de pe lângă Serviciul Vamal. Numărul în cauză, de telefon

în cadrul proiectului „Intensificarea cooperării Serviciului Vamal cu societatea civilă în vederea prevenirii corupției”, implementat de IDIS „Viitorul”, cu sprijinul financiar al Fundației Est-Europene.

„Orice efort depus în combaterea corupției își are efectul său și se adaugă la eforturile făcute inclusiv de însăși Serviciul Vamal. Cu cât mai multe alternative va avea ce-

lor Economisti, care deține și președinția Consiliului Civic de pe lângă Serviciul Vamal.

Pentru a promova linia ce are în vizor cazurile de corupție la vamă, vor fi distribuite 1000 de postere la toate punctele de trecere a frontierei de stat. Regulamentul de funcționare a Liniei fierbinți a fost aprobat în unanimitate la una din ședințele Consiliului Civic. Astfel, operatorul va elabora lunar rapoarte, care vor fi dezbătute la ședințele Consiliului Civic. În baza plîngerilor recepționate și a dezbaterilor din consiliu, vor fi formulate recomandări care vor fi transmise Serviciului Vamal, care și-a asumat responsabilitatea de a reacționa în timp util la sesizări.

„Prevenirea corupției în vamă este eficientă doar în condițiile în care societatea susține măsurile anticorupționale promovate de conducerea Serviciului Vamal și se implică în acest proces benevol și conștient. Prin susținerea inițiativei de lansare a Liniei fierbinți de către Consiliul Civic, dorim să sensibilizăm agenții economici și cetățenii pentru unificarea eforturilor în prevenirea și combaterea acestui fenomen, care destabilizează activitatea întregului sistem vamal și prejudiciază bugetul de stat”, a menționat directorul general al Serviciului Vamal, Tudor Bălăuțchi.

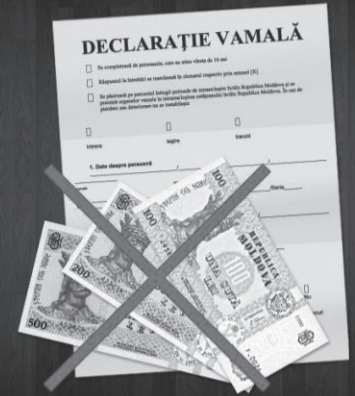
Din Consiliul Civic de pe lângă

Serviciul Vamal fac parte: Ludmila Negruță, Asociația Națională a Producătorilor din Moldova; Sevastian Botnari, Asociația Națională a Agențiilor de Turism din Republica Moldova; Vlad Bercu, Asociația Ziariștilor Economisti; Viorel Chivriga, IDIS „Viitorul”; Raisa Bejan, Uniunea Producătorilor de Zahăr din Moldova; Ion Luca, Asociația Micilor Producători de Vin din Moldova; Teodor Bordei, Centrul de Drept Necomercial; Alexandru Slusari, Uniunea Republicană a Asociațiilor Producătorilor Agricoli (Uniagroprotect); Eugen Dațco, Uniunea Transportatorilor și Drumarilor; Gheorghe Arpentin, Uniunea Oenologilor din Moldova; Vladimir Florea, Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova.

„Dreptul” precizează că la 4 august 2010, IDIS „Viitorul” și Serviciul Vamal au semnat un Acord de colaborare. Asta în condițiile în care preocuparea IDIS față de sectorul vamal nu se rezumă la combaterea corupției, experții economici ai institutului fiind cei care au analizat situația din comerțul exterior, insistând pe facilitarea, optimizarea și stimularea traficului de mărfuri și a cetățenilor prin punctele de trecere a frontierei de stat.

Totodată, menționăm că acțiunile în cauză fac parte din

**NU DA MITĂ!
TOȚI SUNT EGALI ÎN FAȚA LEGII**

022 222331 Linia Anti-Corupție Independentă
LINIA FIERBINTĂ A CONSILIULUI CIVIC DE PE LÎNGĂ SERVICIUL VAMAL

Plăcuțele vor fi produse de operatori independenți, care au avut experiență în Serviciul Vamal.
Regimul de funcționare: non-stop. Accesul: Regimul de funcționare la www.customs.gov.md și www.viitorul.org

proiectul „Intensificarea cooperării Serviciului Vamal cu societatea civilă în vederea prevenirii corupției”, susținut financiar de Fundația Est-Europeană din sursele acordate de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida/Asdi), Ministerul Afacerilor Externe al Danemarcei și Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin intermediul Fundației Eurasia. Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Fundației Est-Europene, Fundației Eurasia, Sida/Asdi, DANIDA, USAID și/sau Guvernului American.

Cor. DREPTUL

și fax, funcționează în regim non-stop la tarif obișnuit. Toate apelurile vor fi înregistrate și procesate de către membrii Consiliului Civic – platformă de consultare formată din experți independenți, reprezentanți ai asociațiilor de business și jurnaliști. Această structură a fost creată

tășeanul, agentul economic, de a reacționa în cazuri de corupție, cu atât va scădea nivelul acestui flagel, mai ales că această Linie fierbinte este una independentă și în grija unui consiliu care are tot interesul de a soluționa fiecare caz”, afirmă Vlad Bercu de la Asociația Ziariști-

Acordul de liber schimb cu UE ar putea fi semnat la sfârșitul anului 2012

Acordul de liber schimb ar putea fi semnat până la sfârșitul anului viitor, a anunțat săptămîna trecută, în cadrul unei conferințe de presă, directorul Departamentului Integrare Europeană al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Valeriu Gheorghiu.

El a subliniat că implementarea prevederilor acordului ar putea dura însă cu mult mai mult.

„După semnarea lui va fi nevoie ca documentul să fie aprobat de cele 27 de state UE în parte, ceea ce va lua încă vreun an. Apoi, cea mai anevoioasă parte va fi implementarea. Cert este că producătorii autohtoni vor fi protejați, adică nu vor fi ruinați odată cu intrarea RM în Zona europeană de liber schimb”, a promis funcționarul.

Potrivit lui, negocierea acordului va lua timp relativ scurt, odată ce interesele noastre economice sînt infime comparativ cu cele ale Ucrainei, de exemplu, care a avut 17 runde de negocieri. Deoarece vecinii noștri ucraineni au energetică nucleară, pescuit, șantierul naval – domenii sensibile pentru UE.

Gheorghiu este optimist și în privința regimului liber de călătorii. El susține că Moldova a avansat enorm în negocierea acestuia doar în șase luni, pe cînd dialogul pe vize dintre Rusia și UE durează de 8 ani, iar între Ucraina și UE - 3 ani.

„Delegația moldovenească va aborda la Bruxelles modificările necesare în Acordul de facilitare a regimului de vize, care este funcțional de trei ani. Vom cere ca mai mulți cetățeni să beneficieze de vize gratis pentru țările europene, precum și ca perioada de valabilitate a vizei să fie extinsă. Deseori, funcționarii europeni încalcă prevederile acordului. Chiar și colegii mei diplomați primesc cu greu vize

pentru unele state europene, totul ține de poziția funcționarilor”, susține Gheorghiu.

Cît despre eliminarea vizelor pentru țările europene, el a menționat că Moldova este defavorizată față de statele balcanice.

„Acestea au obținut regimul liber de călătorii, după care guvernele lor au demonstrat că pot gestiona eficient migrația. La noi va fi invers. Comisia Europeană ne cere să facem un studiu despre impactul migranților din țara

noastră asupra UE. Șansele de a ajunge în Europa fără vize depind de rezultatele cercetării. Ne este greu să facem un asemenea studiu în condițiile în care nu putem călători fără vize în Europa. Acum adunăm informații de la ambasadele noastre despre cîți cetățeni moldoveni au fost întorși de la frontieră, despre cîți stau legal și cîți ilegal în statele UE etc. Ideea generală că moldovenii sînt harnici și rar sînt implicați în infracțiuni e bună, dar este de ajuns ca un jurnalist străin să scrie ceva de rău despre moldoveni și imaginea noastră e periclitată”, a explicat responsabilul MAEIE.

R. Moldova merge pe calea cea bună, FMI constată o creștere economică

Republica Moldova și-a revenit foarte bine din criza economică, iar eforturile de anul acesta de a orienta economia spre export este un pas important. Acestea sînt

concluziile la care au ajuns reprezentanții Fondului Monetar Internațional aflați în vizită de lucru la Chișinău. Îndeplinirea angajamentelor asumate de R. Moldova a fost pusă în discuție în cadrul întrevederii de marți, 10 mai, a președintelui interimar al R. Moldova și președintelui Parlamentului Marian Lupu cu șeful misiunii FMI, Nikolay Georgiev și reprezentantul permanent al FMI în Republica Moldova, Tokhir Mirzoev.

„Sîntem convinși că R. Moldova are potențial de stabilitate și apreciem eforturile de anul acesta de a orienta economia spre export, care au fost de succes”, a declarat presei Nikolay Georgiev. Totuși, șeful misiunii FMI susține că majorarea prețurilor la resursele energetice pe piața mondială, va avea un impact și asupra R. Moldova, în special în a doua jumătate a anului, „însă această situație nu va fi de durată, inflația își va reveni foarte curînd la prognozele Băncii Naționale”, promite oficialul.

Președintele interimar al Republicii Moldova și președintele Parlamentului, Marian Lupu a declarat că implementarea

reformelor este în conformitate cu graficul stabilit anterior, totuși a ținut să sublinieze că „componența politică este la baza stabilității economice”.

Marian Lupu a mai precizat că în luna mai, Parlamentul așteaptă setul de documente de la Guvern care vizează politica fiscală pentru anul viitor, astfel încît către 1 octombrie să fie definitivat Proiectul bugetului pe anul 2012.

Precizăm că Programul Republicii Moldova cu FMI are o durată de trei ani și a fost aprobat la 29 ianuarie 2010. El este susținut de un credit în valoare totală de 369,6 milioane de drepturi speciale de tragere (DST), din care 120 milioane de DST (circa 180 milioane de dolari SUA) au fost deja alocate. Următoarea tranșă de 50 milioane DST (circa 77 milioane dolari SUA) din cadrul programului va fi transferată după finalizarea celei de-a doua evaluări a programului.

Început de campanie electorală cu încălcări, cadouri și violențe. Ce va urma?

La 5 iunie 2011, în Republica Moldova se vor desfășura alegerile locale generale. În această zi, la urne vor fi așteptați peste 2,6 milioane de locuitori din toate localitățile țării. Aceștia vor trebui să-și aleagă primarii, dar și consilierii locali și raionali sau municipali.

Până atunci însă, campania electorală este în toi. Candidații care s-au înscris în cursă încearcă pe căi legale și într-un mod decent să câștige simpatia, încrederea, iar ulterior și voturile alegătorilor. Totuși, există și abateri de la reguli, mai precis, candidați care încalcă legislația în lupta pentru fotoliul de primar sau de consilier. Cel puțin așa susțin reprezentanții Asociației „Promo-LEX”, care au prezentat recent, primul raport de monitorizare a campaniei electorale.

Raportul cuprinde perioada 18 aprilie - 05 mai și descrie contextul preelectoral, principalele evoluții în cadrul campaniei electorale, prezintă constatările la capitolele prestației administrației publice locale, a administrației electorale, a concurenților electorali, precum și a mass-media locale. Tot aici se conține și o serie de recomandări.

Potrivit observatorilor „Promo-LEX”, perioada preelectorală a fost marcată de o incertitudine asupra datei organizării alegerilor locale generale. Modificările Codului electoral au fost operate în afara termenului recomandat în acest sens de către Comisia de la Veneția. Totuși, data alegerilor s-a încadrat în limitele stabilite de Codul electoral, fără a afecta

continuitatea activității administrației publice locale.

Observatorii „Promo-LEX” au constatat că autoritățile administrației publice locale tind să respecte termenele stabilite de legislația electorală și întreprind măsuri în vederea creării condițiilor egale pentru toți concurenții electorali. Totodată, autoritățile vizate, cu unele excepții, oferă susținere logistică suficientă organelor electorale.

Organele electorale au fost constituite, în mare parte, în termenele stabilite de lege și au avut un comportament corect față de concurenții electorali. Deficiențe s-au constatat însă la constituirea secțiilor de votare, afișarea informațiilor privind sediile secțiilor de votare și modul

de contactare pentru relații a acestora. Până la 3 mai 2011, pe pagina oficială a Comisiei Electorale Centrale nu a fost plasată informația sistematizată privind sediile secțiilor de votare și modul de contactare pentru relații.

De asemenea, observatorii au fost sesizați asupra a cel puțin două cazuri de imposibilitate de exercitare a dreptului de a fi ales în calitate de aleși locali în unitățile administrativ-teritoriale Bender și Regiunea transnistreană, din cauza inexistenței organelor electorale respective.

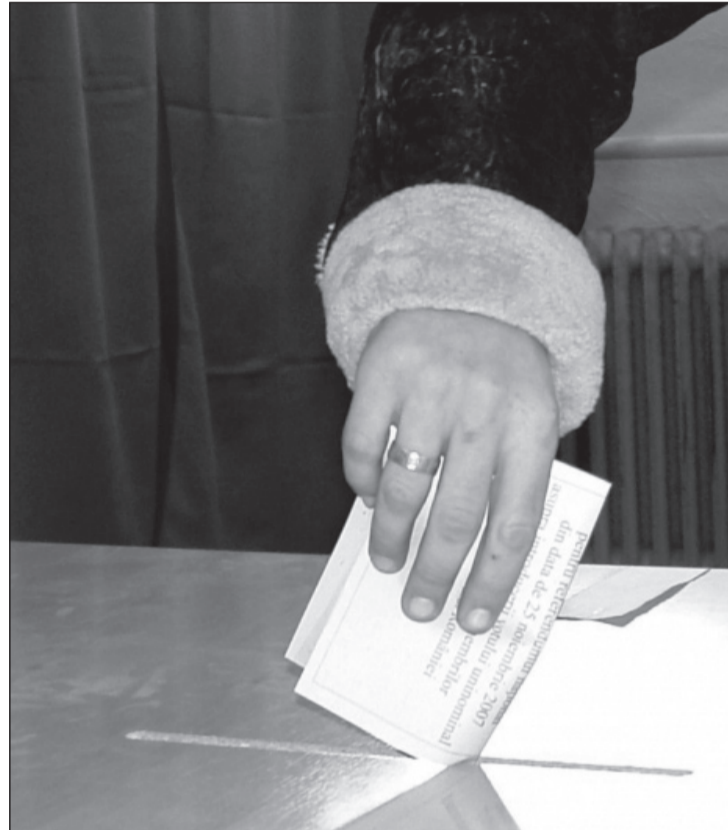
Potrivit raportului, în majoritatea primăriilor nu se observă o abordare standardizată de lucru privind întocmirea, administrarea, actualizarea și verificarea listelor electorale. În urma verificării accesibilității listelor electorale de către observatori, ultimilor nu le-au fost create impedimente.

Membrii grupului de monitorizare au constatat cazuri izolate de interpretare extensivă a legislației electorale, fapt ce a favorizat, potrivit lor, activități de agitație electorală înaintea înregistrării în calitate de candidați la organele electorale, inclusiv cu oferirea unor cadouri electorale.

Referindu-se la utilizarea resurselor administrative în campania electorală, reprezentanții „Promo-LEX” i-au

menționat pe unii candidați din partea PL din raionul Ștefan Vodă și pe cei ai PLDM din raionul Fălești, care au organizat ședințe de partid în

suzete. Un candidat liberal-democrat la funcția de primar a oferit mai multor familii vulnerabile cozonaci, ouă roșii și alte produse alimentare

sediile instituțiilor de stat. Un alt caz semnalat de observatori este amplasarea afișelor electorale în locuri neautorizate. Cele mai multe afișe aparțin liberal-democraților.

Nu au lipsit nici cadourile electorale. Astfel, democrații au împărțit flori, scutece și

pentru Paști. Liberalii, pe lângă faptul că au împărțit produse alimentare de Paști, au oferit și un televizor.

Conform datelor prezentate, o îngrijorare deosebită prezintă aplicarea violențelor fizice și psihice în raport cu adversarii de opinie/politici

și cazurile izolate de utilizare a resurselor administrative. „Incidentele violente denotă nivelul scăzut de cultură politică și lipsa unor tradiții democratice în societatea moldovenească”, a declarat Ion Manole, directorul Asociației „Promo-LEX”. El a recomandat, în acest sens, inițierea unor campanii de sensibilizare și educație civică pentru promovarea unui spirit de toleranță și a unui comportament civilizată, astfel încât cazurile de violență să fie evitate.

În același raport, observatorii au sesizat implicarea activă a mass-media națională, locală și regională în reflectarea campaniei electorale, și în special, a prestației administrației electorale și prezentarea informațiilor despre concurenții electorali. În acest context, au fost sesizate unele carențe legale, în special cu privire la identificarea autorilor publicității electorale în conformitate cu prevederile normelor legale.

Menționăm că proiectul „Monitorizarea alegerilor locale generale din 5 iunie 2011” beneficiază de asistență tehnică și financiară din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI).

Lilia DUMINICA

Coaliția „Controlul civic - alegeri 2011” a înregistrat un șir de contravenții în activitatea preelectorală a candidaților din partidele AIE-2

Coaliția „Controlul civic - alegeri 2011” a înregistrat din nou un șir de contravenții în activitatea preelectorală a candidaților din partidele AIE-2 în viitoarele alegeri locale.

„Conform legislației, toți concurenții preelectoralii erau obligați până la 6 mai să prezinte rapoartele finan-

„zero” în fondul electoral, a menționat marți în cadrul unei conferințe de presă Alina Palii, reprezentantă a Coaliției „Controlul civic - alegeri 2011”.

Potrivit spuselor ei, „de aici rezultă că ambele formațiuni politice nu au organizat manifestări cu caracter preelectoral, însoțite de cheltuieli, iar acest fapt inspiră îndoială, deoarece ele participă activ la campania preelectorală, ceea ce nu poate să nu genereze cheltuielile respective”.

„Încă o necorespondență este faptul că deputatul în Parlament, membru al PLDM Veaceslav Ioniță, conform declarației pe venit, a câștigat în ultimii doi ani 80 mii de lei, în timp ce, figurând în lista sponsorilor partidului său, el a completat fondul lui electoral cu 50 mii lei”, a spus Palii.

În afară de aceasta, reprezentanții coaliției au acordat atenție și următorului fapt – deși membrul PLDM Victor Bodiș și-a retras candidatura la postul de primar general al Chișinăului, publicitatea cu îndemnul de a-l vota în alegeri nu a fost înlăturată.

„Încă o dată au fost înregistrate cazuri de amenințări în adresa concurenților electorali. La Stăuceni unul din candidații la postul de pri-

mar a primit un comunicat sms în care era amenințat cu moartea, după care niște persoane necunoscute au împușcat geamurile casei, în care locuiește candidatul”, a specificat reprezentantul coaliției Corneliu Mihalache.

Potrivit declarației colegului lui Alexandru Sabadaș, postul „Moldova-1” acordă preferință unor candidați în detrimentul altora”, iar favoritul acestui mijloc de informare a devenit reprezentantul Partidului Democrat Valentina Buliga.

„Noi condamnăm de asemenea și apariția produselor tipărite falsificate, stilizate după publicații periodice cunoscute cititorilor. Mai mult decât atât, în diverse mijloace de informare au fost publicate materiale cu caracter de agitație, dar nu amplasate la rubrica „Electorală 2011” și fără remarcă „achitat din fondul electoral”.

Din Coaliția „Controlul civic - alegeri 2011” fac parte 17 organizații obștești, care în concluzie cu 300 de observatori independenți monitorizează campania preelectorală în organele locale ale puterii. Rezultatele monitorizării includ peste 100 de localități din republică. Rapoartele Coaliției „Controlul civic - alegeri 2011” sînt pregătite în 3 limbi și plasate pe siteul www.electoral.md.

Noile metode implementate de autorități la Bac – un stres adăugător pentru elevi

Camerele de luat vederi, care vor fi amplasate în aulele unde se vor desfășura examenele de Bac ar putea afecta starea psihică a elevilor. De această părere este psihologul școlar, Veronica Manole.

Anterior, autoritățile publice locale au anunțat că examenele de bacalaureat vor fi monitorizate de camere video, pentru a combate copiatul. Psihologul școlar, Veronica Manole a declarat că, faptul că elevii vor fi monitorizați video în timpul examenului de bacalaureat va fi un stres suplimentar pentru ei.

„Sînt de acord că în zilele noastre este foarte mare nivelul corupției în instituțiile de învățămînt, de asemenea se știe că elevii tot mai mult copiează. Cred că aceste camere de luat vederi să se instaleze fie fără știrea lor, fie

să fie bine informați și pregătiți în acest sens, pentru ca starea psihică să nu fie afectată”, a specificat Manole.

La fel, Manole a spus că instalarea camerelor nu va schimba situația foarte mult. „Elevii sînt foarte ingenioși și vor găsi altă metodă pentru a copia, nu cred că instalarea camerelor de luat vederi va schimba multe lucruri”, a comunicat Manole.

Reamintim că anul acesta, o primă încercare cu monitorizarea examenelor de Bac cu camere video va avea loc la liceul pe lângă Academia de Științe. Aici toate aulele unde se va desfășura examenul vor fi dotate cu camere. „Dacă această probă va da roade și va fi pe măsura așteptărilor noastre, s-ar putea ca începînd cu anul viitor, această metodă de monitorizare să se instaleze în instituțiile de învățămînt din întreaga țară”, a specificat șefa Direcției educație, tineret și sport din cadrul Primăriei, Tatiana Tverdohleb.

ciare Comisiei Electorale Centrale. Aceasta au făcut-o însă doar candidații din Partidul Comuniștilor, Partidul Popular Creștin-Democrat, Partidul Liberal, partidele Liberal-Democrat și Național-Liberal. În același timp legislația electorală a fost ignorată de Partidul Socialiștilor „Casa noastră – Moldova”, Partidul Social-Democrat și Mișcarea social-politică „Ravnopravie”. Totodată, PL și PPCD au indicat încasări

Destinul femeii-polițist în Moldova

Femeile-polițiști nu sînt o raritate pentru țara noastră, chiar dacă numărul acestora pare a fi infim în comparație cu cel al bărbaților. Procentul de femei angajate în diferite subdiviziuni ale Ministerului Afacerilor Interne, în raport cu numărul total al angajaților, constituie 16,15%, ponderea angajatelor în uniformă fiind de 9,84%. Din personalul care activează la nivel strategic - 3,65% sînt femei, la nivel mediu acest procent constituie 2,4 la sută, iar la nivel operativ - 17,56%.

La acest capitol situația pare a fi cea mai bună în regiunea sud-est europeană, dacă nu luăm în considerație că actualmente, la compartimentul femeilor în uniformă sînt incluse o serie de subdiviziuni care în alte state nu sînt tradițional polițienești și nu poartă uniformă.

Dacă facem apel la istoricul serviciilor polițienești din Republica Moldova, aflăm că reprezentantele sexului frumos dintotdeauna au activat în organele MAI. Preponderent, femeile activează în calitate de ofițer de urmărire penală, angajat al Ser-

de gen feminin în anumite subdiviziuni se datorează preferințelor manifestate de acestea.

În contextul celor expuse mai sus, Ministerul Afacerilor Interne a găzduit, recent, reuniunea Rețelei Femeilor Ofițeri de Poliție în Europa de Sud-Est (Women Police Officers Network for South East Europe). În cadrul evenimentului a fost prezentat Raportul privind crearea organizației vizate.

La prima reuniune a nou createi organizații, care s-a desfășurat în noiembrie 2010, la Sarajevo, capitala

azil în cadrul Misiunii Uniunii Europene de consiliere în politici publice pentru Republica Moldova, Isabelle Mihoubi-Astor, precum și președinta fundației Agapedia,

studiului au fost chestionați 3897 de colaboratori ai departamentelor de resurse umane, educație și instruc-taj, femei și bărbați polițiști, precum și personalul de conducere din

poată servi drept exemplu de bune practici pentru parteneri", a declarat Roibu. Ministrul a promis că va fi receptiv la toate inițiativele ce țin de îmbunătățirea situației femeilor din

viciului resurse umane, în subdiviziuni de analiză și control, în cadrul serviciilor pentru minori. Totuși, sînt și moldovence angajate în Serviciul de patrulă și santinelă sau Brigada de poliție cu destinație specială (BPDS) „FULGER”. Spre exemplu, în BPDS activează 25 de angajate, dintre care 17 atestate. Ponderea mai mare a numărului de persoane

Bosniei și Herțegovina, s-a decis ca rapoarte similare să fie prezentate în fiecare stat membru. Astfel, la doar cîteva luni de la fondare, a venit și rîndul Republicii Moldova de a demonstra că este o gazdă ospitalieră.

La reuniunea RFOPESE a participat, din partea statului nostru, ministrul de Interne Alexei Roibu, consilierul Biroului de migrație și

Ecaterina Mardarovi.

Șefa Direcției management operațional din cadrul Aparatului Central al MAI, locotenent colonelul de poliție Irina Mihalachi a prezentat un raport privind Poliția din Republica Moldova, dar și un studiu ce reflectă situația în ansamblu în țările Europei de Sud-Est în domeniul. Potrivit sursei citate, în cadrul

Ministerele de Interne ale Albaniei, Bosniei și Herțegovinei, Republicii Srpska, Bulgariei, Croației, Macedoniei, Muntenegrului și Serbiei.

„Cu toate că Ministerul de Interne din Republica Moldova nu a participat direct la ancheta efectuată în cele 8 țări ale regiunii, am găsit multe puncte de tangență. Totodată, am constatat că la anumite compartimente ale politicii gender avem progrese, dar există și rezerve în ceea ce privește reglementarea și implementarea unor standarde europene la acest capitol”, a specificat Irina Mihalachi.

În discursul ținut în fața audienței, ministrul Alexei Roibu a ținut să menționeze că recomandările elaborate în studiu sînt binevenite în contextul reformelor lansate în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și al Poliției Naționale. Această inițiativă permite de a cunoaște practicile bune ale altor țări, oferindu-ne și nouă posibilitatea de a activa în așa fel, încît statul nostru să

instituție. Mai mult decît atît, oficialul a destăinuit că și-ar dori ca în calitate de viceministru al MAI să activeze o doamnă. Menționăm că deși în plan național, Rețeaua Femeilor Ofițeri de Poliție se află încă în proces de creare, raportul prezentat a oferit o analiză obiectivă a statutului și rolului actual al femeilor ofițeri de poliție în cadrul serviciilor polițienești naționale din regiune, precum și a posibilităților de a coopera ulterior în cadrul organizației.

Rețeaua Femeilor Ofițeri de Poliție în Europa de Sud-Est a fost înființată la inițiativa Asociației Șefilor de Poliție din Europa de Sud-Est. Organizația își propune asigurarea unui schimb de experiență în regiune și efectuarea unor analize ce vor contribui la îmbunătățirea practicii de selectare în vederea obținerii unei obiectivități mai mari și a unui principiu al oportunităților egale pentru femei și bărbați.

Lilia DUMINICA

Moldova alocă cei mai puțini bani în Europa pentru apărare

La capitolul alocărilor pentru apărare, Republica Moldova este ultima în Europa și a patra de la coadă în lume. Din cele 223 mln de lei, alocate pentru bugetul militar în anul curent, peste 170 de

milioane vor fi redirecționate pentru achitarea salariilor. Declarații în acest sens a făcut ministrul Apărării, Vitalie Marinuța, în cadrul unui interviu.

În opinia lui Marinuța, cifra respectivă este una foarte mică, dacă e să ne referim la sectorul de securitate a statului. Potrivit ministrului, pe parcursul ultimului deceniu, în aceleași state ale CSI, alocările bugetare pentru sectorul de apărare au crescut cu peste

10 la sută în fiecare stat.

Ministrul Apărării consideră că despre o posibilă profesionalizare a Armatei Naționale în proporție de 100% vom putea vorbi către anul 2017, după ce va fi aprobată Strategia securității naționale, Strategia militară, Planul de analiză strategică a apărării, precum și alte acte normative, care stabilesc programele de dezvoltare a armatei. La moment, a spus Marinuța, circa 50 la sută din efectivul armatei este angajat în bază de contract, aceștia fiind, în special, ofițerii, plutonierii și sergenții. „Rămîne să profesionalizăm și a doua jumătate din cei 6000 de militari, care sînt aprobați prin lege”, a menționat ministrul Apărării.

Potrivit lui Marinuța, cheltuielile pentru un militar în termen, inclusiv cu alocările pentru echipament și alimentare, se ridică pînă la 30 mii de lei pe an.

ONU promovează diversitatea familiilor în cadrul Festivalului „Familia”

Evenimentul se desfășoară sub egida Guvernului Republicii Moldova, cu susținerea Organizației Națiunilor Unite și este dedicat Zilei Familiei, celebrată tradițional pe 15 mai.

În anul 2011, Festivalul „Familia” promovează respectul pentru familiile diverse – familiile monoparentale, interetnice, familiile cu persoane cu dizabilități, familiile alternative care au devenit case gazde pentru copiii orfani (casele de tip familial și asistenții parentali profesioniști) și alte tipuri de familie.

În perioada 10-15 mai, cu ocazia Festivalului „Familia”, în Republica Moldova sînt organizate mai multe acțiuni de celebrare a familiei, printre care concursuri pentru elevi, acțiuni publice de informare și sensibilizare, evenimente festive, concerte.

Kaarina Immonen, coordonator rezident ONU în Moldova, a salutat eforturile Guvernului, societății civile și a altor organizații de a promova respectul față de diversitatea familiilor organizînd deja al treilea an un Festival al Familiei. „Cînd privim în jur, vedem cum acest fenomen extraordinar și divers este redat printr-un simplu cuvînt „Familie”. Ceea ce unește toate familiile este speranța și

dragostea de a reuși în condițiile dificile ale acestei lumi nesigure, de a crea un viitor mai bun pentru generațiile care ne vor urma”, a spus Kaarina Immonen.

Evenimentul va culmina cu vizita în R. Moldova a vedetei românești Andreea Marin. Pe 14 mai, vedeta va vizita penitenciarul de la Rusca, unde va oferi consiliere femeilor deținute. A doua zi, Andreea Marin va participa la activități desfășurate în cadrul Festivalului „Familia” în Chișinău și centrul raional Căușeni, precum și la ceremonia de comemorare a victimelor decedate de SIDA.

„Andreea Marin este o personalitate publică binecunoscută. Este, prin urmare, foarte important că doamna Marin a decis să investească timp, efort și creativitate în promovarea cauzelor nobile”, a menționat Marius Lazurcă, ambasador al României în Republica Moldova. „Sînt personal încîntat de asocierea ambasadei la această inițiativă, pe care mi-o doresc încununată de întregul succes”, a mai spus Lazurcă.

Ziua Internațională a Familiei este celebrată în conformitate cu decizia Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, adoptată prin rezoluția 47-237 din 20 septembrie 1993. Începînd cu anul 2010, Ziua Familiei a devenit sărbătoare națională și în Republica Moldova.

• La solicitarea cititorilor

Procedura de examinare a cauzelor cu privire la defăimare

Cauzele cu privire la defăimare se examinează în procedură contencioasă conform prevederilor Capitolului II din Legea cu privire la libertatea de exprimare și ale Codului de procedură civilă. Cauzele cu privire la defăimare, când nu este cunoscută sursa ce a răspândit informația defăimătoare și nici autorul informației ori când persoana juridică ce a răspândit

cazul răspândirii judecăților de valoare, circumstanțele care demonstrează că acestea nu se bazează pe un substrat factologic suficient.

Cererea prealabilă se examinează în termen de 5 zile de către autorul informației și, după caz, de către persoana juridică ce a răspândit această informație. Dacă se constată că informația la care se referă cererea prealabilă este

poate solicita, concomitent cu depunerea cererii de chemare în judecată, repunerea în termenul de depunere a cererii prealabile.

Cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare poate fi depusă în termen de 30 de zile. Acest termen curge de la:

- data primirii răspunsului la cererea prealabilă;
- data expirării termenu-

soană publică în sensul prezentei legi și dacă informația se referă la calitatea lui de persoană publică;

f) dacă informația se referă la o chestiune de interes public;

g) dacă a fost respectată procedura prealabilă;

h) dacă informația defăimătoare a cauzat prejudicii morale și materiale și care este întinderea reală a acestor prejudicii;

i) alte circumstanțe relevante pentru examinarea cauzei. În cererea de chemare în judecată, reclamantul va indica exact relațiile cu privire la fapte a căror dezmințire se solicită și textul dezmințirii sau judecățile de valoare fără substrat factologic suficient.

La cererea de chemare în judecată se anexează:

a) publicația ce conține informația contestată sau înregistrarea emisiunii, sau, dacă prezentarea înregistrării nu este posibilă, se va indica postul, emisiunea, data și ora difuzării;

b) copia de pe cererea prealabilă cu dovada expedierii sau înmînării acesteia pîrîtului;

c) răspunsul la cererea prealabilă.

Pentru cererea de chemare în judecată în care se solicită dezmințirea, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor se achită o taxă de stat în mărime de 5 unități convenționale. Pentru pretențiile cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin defăimare se achită o taxă de stat în mărimea prevăzută la art.3 pct.1) lit.a) din Legea taxei de stat.

Reclamant în cauzele cu privire la defăimare poate fi:

a) orice persoană fizică a cărei onoare, demnitate sau reputație profesională a fost lezată prin răspîndirea unei informații;

b) în numele persoanei decedate, dacă aceasta nu a înaintat o acțiune cu privire la defăimare – persoana interesată, însă fără dreptul de a cere compensarea prejudiciului moral;

c) orice persoană juridică a cărei reputație profesională a fost lezată prin răspîndirea unei informații.

Pîrît în cauzele cu privire la defăimare poate fi persoana care a răspândit informația, autorul informației și, după caz, persoana de la care a fost preluată informația. În cazul în care acțiunea este intentată unei persoane care a preluat informația de la o terță persoană a cărei identitate este dezvăluită, ultima poate interveni în proces în condițiile Codului de procedură civilă.

informația a fost lichidată și nu este cunoscut autorul articolului ori al informației defăimătoare sau acesta a decedat, se examinează conform procedurii cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică.

Persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informației și/sau persoanei juridice care a răspîndit-o rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată. Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informația defăimătoare. Acesta este un termen de prescripție. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile. Persoana va indica în cerere informația pe care o consideră defăimătoare și, în cazul răspîndirii unor relații cu privire la fapte, circumstanțele care demonstrează că informația este în esență falsă sau, în

falsă sau nu se bazează pe un substrat factologic suficient, persoana juridică ce a răspîndit informația sau autorul informației satisface cererea prealabilă, fiind obligat să efectueze, după caz, rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciilor cauzate. Rectificarea sau dezmințirea informației, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile, iar dacă informația a fost răspîndită de mass-media și publicația sau emisiunea care a răspîndit această informație apare mai rar decît o dată la 15 zile, în următorul număr sau emisiune. Plata compensațiilor în temeiul cererii prealabile se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile sau într-un alt termen convenit de părți. În cazul refuzului de a satisface, integral sau parțial, cererea prealabilă, persoana lezată poate depune cerere de chemare în judecată. În cazul refuzului de satisfacere a cererii prealabile pe motivul omiterii termenului de prescripție, persoana lezată

lui pentru examinarea cererii prealabile. Termenul menționat este termen de prescripție.

Persoana poate fi repusă în termenul de prescripție dacă a omis acest termen din motive justificate și a înaintat cererea de chemare în judecată în termen de 30 de zile de la data dispariției motivelor care justifică repunerea în termen. În cazul în care, concomitent cu depunerea cererii principale, nu au fost înaintate pretenții cu privire la compensarea prejudiciilor, instanța de judecată va respinge cererea pentru compensarea prejudiciilor, depusă ulterior.

Cererea de chemare în judecată se întocmește cu respectarea condițiilor prevăzute la art.166 și 167 din Codul de procedură civilă. Invocînd circumstanțele de fapt și de drept pe care își întemeiază pretențiile, reclamantul va mai indica:

- dacă informația îl vizează;
- dacă informația a fost răspîndită de pîrît;
- dacă informația comportă caracter defăimător;
- dacă informația se bazează pe fapte în esență false;
- dacă este sau nu per-

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

Care sînt drepturile de bază ale candidatului pentru o funcție eligibilă în cadrul autorităților locale, în special, aș vrea să știu cînd poate acesta să-și retragă candidatura înaintată.

Petru Dascăl,
r-n Criuleni

Conform articolului 46 din Codul electoral, concurenții electorali participă, pe bază de egalitate, la campania electorală, beneficiază de drepturi egale în folosirea mijloacelor de informare în masă, inclusiv a radioului și televiziunii, finanțate de la buget. Tuturor concurenților electorali li se oferă posibilități egale în asigurarea tehnico-materială și financiară a campaniei electorale. Candidații, pe durata campaniei electorale, beneficiază de dreptul de a fi degrevați de atribuțiile de la locul de muncă permanent fără menținerea salariului. În cazul alegerilor parlamentare candidații au dreptul la călătorie gratuită cu orice tip de transport public (cu excepția taximetrelor) pe întreg teritoriul țării, iar în cazul alegerilor locale, acest drept poate fi exercitat doar în raza circumscripției electorale respective. Pe durata perioadei electorale, candidații nu pot fi concediați ori transferați la o altă muncă sau funcție fără acordul lor, precum și nu pot fi trași la răspundere penală, arestați, reținuți sau supuși unor sancțiuni administrative fără consimțămîntul organului electoral care i-a înregistrat, cu excepția cazurilor de infracțiuni flagrante. Concurantul electoral poate să-și retragă candidatura printr-o declarație scrisă, adresată organului electoral care l-a înregistrat, dar nu mai tîrziu de 7 zile pînă la ziua alegerilor. Partidele, organizațiile social-politice și blocurile electorale pot opera orice modificări în listele înregistrate, cu respectarea acestui termen și a prevederilor articolelor 79 și 126 din Codul electoral. După expirarea termenului menționat, înregistrarea concurentului electoral poate fi anulată doar de organul electoral care l-a înregistrat, în baza deciziei instanței de judecată, precum și în caz de deces al acestuia sau survenire a condițiilor stabilite la art.13 alin.(2) din același cod. Cererea de retragere a candidatului de pe lista concurentului electoral depusă în termen este examinată de organul abilitat al partidului în decursul a 3 zile. Dacă concurentul electoral își retrage candidatura sau înregistrarea este anulată după ce buletinele de vot au fost tipărite, în buletin, în dreptul acestuia, biroul electoral al secției de votare va aplica ștampila cu mențiunea „Retras”. Concurantul electoral care și-a retras candidatura este obligat să recupereze mijloacele tehnico-materiale și financiare ce i-au fost alocate din buget pentru a-și desfășura campania electorală.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(mai 2011, nr. 18(373))

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentanților SRL „Mega Satelit TV” și SRL „Rufnat”, or. Cricova, pentru data de 23 iunie 2011, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de SRL „Moldrosat Group”, mun. Chișinău.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **S. Namașco**

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Filip Aliona, cu ultimul domiciliu cunoscut în satul Ignăței, Rezina, pentru data de 1 iunie 2011, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Crețu Sergiu privind partajarea bunurilor.

Judecător **Nadejda Mazur**

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Mihed Marina, cu domiciliul în mun. Chișinău, str. Nucarilor nr. 1, „A”, apt. 37, pentru data de 3 iunie 2011, ora 11.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de Mihed Veaceslav privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **I. Busuioc**

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „UNENDO ENERGIA” S.p.A., pentru data de 6 iunie 2011, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46) în calitate de reclamat în cauza civilă intentată de Cebanu Vitali privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **I. Busuioc**

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Pelin Galina, cu ultimul domiciliu cunoscut în mun. Chișinău, str. Busuiocului nr. 17, pentru data de 10 iunie 2011, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Pelin Galina către Pelin Nicolai privind partajarea bunului.

Judecător **Nadejda Mazur**

◆◆◆

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gurduz Nicolae, pentru data de 24 mai 2011, ora 10.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de Gurduz Rodica privind încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului.

Judecător **Veronica Negru**

◆◆◆

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Petrov Viorel domiciliat: satul Rădoaia, Singerei, pentru data de 26 mai 2011, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pârți în cauza civilă la acțiunea Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Rîșcani, mun. Chișinău către Petrov Angela și Petrov Viorel.

Judecător **Aliona Miron**

◆◆◆

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Așașov Alexandr, pentru data de 27 mai 2011, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de Așașov Polina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Veronica Negru**

◆◆◆

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Galca Gheorghe, pentru data de 30 mai 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de Galca Galina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **V. Ilașco**

◆◆◆

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Sîrcu Natalia, pentru data de 10 iunie 2011, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de SRL „Protect Stil” privind încasarea sumei.

Judecător **V. Ilașco**

◆◆◆

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Roșca Valeriu Simion, pentru data de 13 iunie 2011, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 14) în calitate de pârți în cauza civilă la acțiunea lui Macari Eduard privind încasarea datoriei.

Judecător **Nina Arabadji**

◆◆◆

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Polojencova Ina, pentru data de 27 iunie 2011, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Rîșcani, mun. Chișinău privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător **Veronica Negru**

◆◆◆

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Țurcan Viorica Dumitru, a.n. 25.02.1969, cu domiciliul în mun. Chișinău, str. Fantanului nr. 15, apt. 1, pentru data de 5 septembrie 2011, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de pârți în cauza civilă nr. 2-542/2011 la acțiunea lui Țurcan Ștefan către Țurcan Viorica, Catruc V., Cerepanov V., Țapeș L. privind declararea nulității contractului.

Judecător **Gh.V. Bîrnaz**

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea pârții Talmaci Andrei Ion, cu ultimul domiciliu cunoscut: str. Independenței nr. 6/2, apt. 9, mun. Chișinău, pentru data de 31 mai 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de SRL „Credite pentru toți” privind încasarea datoriei.

Judecător **Svetlana Garștea-Bria**

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Condrișan Tatiana, domiciliată în mun. Chișinău, str. Igor Vieru nr. 14/2, apt. 52, pentru data de 26 mai 2011, ora 11.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de Barladean Denis privind încasarea datoriei.

Judecător **I. Mănăscuță**

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Șchirca Andrei, pentru data de 30 mai 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de ÎCS „Easy Credit” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **Vladislav Clima**

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bruma Nicolae cu domiciliul: mun. Chișinău, str. Igor Vieru nr. 8, apt. 144, pentru data de 31 mai 2011, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de ÎCS „Easy Credit” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **I. Mănăscuță**

◆◆◆

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Boreac Ivan, pentru data de 26 mai 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 21) în calitate de pârți în cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Alexandru Negru**

◆◆◆

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Cașcaval Valeriu Nicolae a.n. 1976, domiciliat în satul Valea Trestieni, Nisporeni și reprezentantul lui legal avocatul Țîmbur Sergiu, avocat în BA „S. Țîmbur” cu sediul în or. Nisporeni, str. Suvranității f.n., pentru data de 27 mai 2011, ora 10.00, la ședința de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, bir. 20) în calitate de pârți în cauza civilă nr. 2-217/2011 înaintată de Rusu Mihail privind repararea prejudiciului moral.

Judecător **Rodica Costru**

◆◆◆

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Senkalszky Gaspar Gaspar, domiciliat în satul Zberoaia, Nisporeni, (or. Cluj Napoca, str. Calea Florești nr. 133, bloc C3, et. 9, apt. 38, România), pentru data de 6 iunie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, bir. 6) în calitate de reclamat în cauza civilă nr. 2-185/2011 privind desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei de întreținere.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Diana Cristian**

◆◆◆

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Cataraga Zinaida Tudor, domiciliată în or. Nisporeni, str. D. Cantemir nr. 64, pentru data de 6 iunie 2011, ora 15.00, la ședința de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, bir. 6) în calitate de reclamat în cauza civilă nr. 2-213/2011 privind încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Diana Cristian**

◆◆◆

Judecătoria Cimișlia solicită prezentarea cet. Sofroniciu Maria, domiciliată în satul Gura Galbenei, Cimișlia, pentru data de 30 mai 2011, ora 10.00, la ședința de judecată (Cimișlia, str. Constantin Stamati nr. 1) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de SC „Capitalcar” privind recuperarea venitului ratat.

Judecător **Z. Aramă**

Judecătoria Briceni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pop Anatolie Vasile cu domiciliul în satul Cotiujeni, Briceni, pentru data de 8 iunie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (Briceni, str. Independenței nr. 5, bir. 3) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de ÎM „OME Microinvest” SRL privind transmiterea în posesiune a garajului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **N. G. Chirtoagă**

◆◆◆

Judecătoria Briceni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Marian Raisa Nicolae cu domiciliul în satul Cotiujeni, Briceni, pentru data de 8 iunie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (Briceni, str. Independenței nr. 5, bir. 3) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de ÎM „OME Microinvest” SRL privind transmiterea în posesiune a ipotecii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **N. G. Chirtoagă**

◆◆◆

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Gîțlan Vasile, pentru data de 1 iunie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 21) în calitate de pârți în cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Alexandru Negru**

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Plast-Sistem”, pentru data de 6 iunie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pârți la examinarea cauzei civile a SRL „Glavirux” privind încasarea a 3635,18 lei.

Judecător **I. Gancear**

◆◆◆

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Sigalus Natalia și reprezentantul SC „Natalex-Prosper” SRL, pentru data de 31 mai 2011, ora 11.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pârți în cauza civilă nr. 2-515/2011 la cererea BC „Moldova-Agroindbank” SA către Sigalus Natalia, Velicovici Chiril, SC „Natalex-Prosper” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **Galina Moscalciuc**

ANUNȚ

Stanciu Ion, domiciliat în satul Șişcani, Nisporeni, anunță pierderea certificatului de căsătorie nr. 7 din 25 februarie 2000 înregistrat la Primăria din satul Șişcani, Nisporeni între Stanciu Ion și Stanciu Vera.

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul” publică „Citații în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasați la Chișinău. E de ajuns să expediați prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziției de plată și citația propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în oficiile „Poșta Moldovei” sau la redacție.

**Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.**

Publicația periodică „DREPTUL”

Apartamentele costă mai puțin

După o stabilitate de 6 luni, prețurile la apartamentele din Capitală au scăzut. În aprilie 2011 prețul mediu pentru un metru pătrat de locuință în Chișinău a scăzut atingînd cifra de 610 euro. Datele au fost prezentate de bursa imobiliară „Lara”.

Prețul apartamentelor a rămas intact din octombrie 2010 pînă recent. Atunci un metru pătrat de locuință costa 614 euro.

Cele mai ieftine apartamente pot fi cumpărate în zona aeroportului, la un preț mediu de 594 de euro pentru un metru pătrat, în timp ce prețurile cele mai mari depășesc nivelul de 818 euro. Apartamentele date sînt localizate în centrul Capitalei.

Bursa „Lara” mai menționează că o locuință cu 2 camere poate fi procurată la un preț de 555-738 euro pentru metru pătrat, în dependență de poziționarea acesteia. 3 odăi costă între 504 și 638 euro pe metru pătrat, iar cele cu 4 pînă la 570 euro/metru pătrat.

Apartamentele din Capitală s-au ieftinit anul trecut cu 6 procente, de la 653 euro pe metru pătrat la 614 euro în luna decembrie. În 2009 a existat o puternică tendință de ieftinire a prețurilor la apartamente – tendință ce sa menținut tot anul. Atunci prețurile au scăzut de la 799 euro la 653 euro pe metru pătrat.

Aniversări

Distinsei Doamne Eugenia COJOCARI,
doctor habilitat în drept,
profesor universitar,
cu ocazia frumosului jubileu!

Mult stimată Doamnă,
La împlinirea vârstei onorabile de 60 de ani, venim cu cele mai sincere urări de sănătate, dorindu-Vă putere de muncă și satisfacție în activitatea științifico-didactică de zi cu zi.

Marcînd o etapă importantă din cariera Domniei Voastre – carieră, pe care vârsta a încoronat-o cum nu se poate mai bine, frumoasele realizări de pînă acum aduc bucurie, stimă și respect în inimile generațiilor de studenți, foști studenți, discipoli pe linia științifică, practicieni și profesori. Numărul mare de persoane care au onoarea de a vă cunoaște exprimă la superlativ că sînteți Om de excepție.

Cu frumoase urări de bine și înaltă prețuire colegială,

Colectivul Catedrei Drept al antreprenoriatului,
Facultatea de drept,
Universitatea de Stat din Moldova

Victor ARNAUT,
judecător Taraclia – 60 de ani

Mult stimate domnule Victor Arnaut,

Cu certitudine putem afirma că sînteți o persoană deosebită, un jurist profesionist ce contribuie la edificarea statului de drept – Republica Moldova, deoarece perseverența, sîrguința, modestia, perspicacitatea, sînt doar cîteva dintre acele valori umane care vă înobilează distinsa personalitate.

Pentru tot ceea ce reprezentați vă dorim din tot sufletul sănătate, multe bucurii de la cei dragi, realizări dintre cele mai frumoase și aprecierea colegilor dumneavoastră.

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Eugenia Cojocari**, doctor habilitat în drept, profesor universitar, Facultatea de drept, USM; **Valentina Cebotari**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Ana Gavrilița**, judecător CA Chișinău; **Svetlana Garștea-Bria**, judecător Botanică; **Ecaterina Palanciuc**, judecător Centru; **Ludmila Barbos**, judecător Ialoveni; **Ludmila Popov**, judecător CA Chișinău; **Svetoslav Moldovan**, judecător CSJ; **Eugen Sanduța**, președinte interimar al Judecătoriei Criuleni; **Nicolae Clima**, judecător CSJ; **Ion Teaci**, procuror Bender; **Igor Chiriac**, procuror Călărași.

Mult stimați omagiați este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile astfel încît doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și
Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Copiii concepuți iarna prezintă riscuri mai mari de a suferi de autism

Copiii concepuți în decembrie prezintă cu 8% mai multe riscuri de a suferi de autism, față de cei concepuți în iulie, potrivit unui studiu american realizat pe mai mult de șapte milioane de copii.

Riscul crește progresiv pînă la începutul primăverii, copiii concepuți în martie prezentînd cu 16% mai multe riscuri de a suferi de autism. Autorii studiului, cercetătorii de la Universitatea din California, au analizat datele despre peste șapte milioane de nașteri înregistrate în sta-

mul american California în perioada ianuarie 1990 - decembrie 2000.

Factori de mediu, precum expunerea la virusurile sezoniere și lipsa de vitamina D,

sintetizată de piele în prezența soarelui, pot juca un rol important în dezvoltarea autismului.

Autismul este o tulburare a creierului care afectează abilitatea de a comunica și de a relaționa cu cei din jur. Semnele autismului se dezvoltă înaintea împlinirii vârstei de 3 ani, deși boala este uneori diagnosticată abia mai tîrziu. Autismul nu se poate vindeca, determină diferite grade de izolare socială, însă tratamentul poate aduce o ameliorare semnificativă în viața bolnavului.

Plante ca să scapi de insecte

Nu-i așa că te-ai trezit că moliile ți-au mîncat puloverul preferat, livingul este invadat de furnici, iar țințarii și muștele au pus stăpînire pe casă, tulburîndu-ți pînă și somnul?

În loc să cheltuești o avere pe produse care să le îndepărteze, îți spunem ce plante îți pot alunga rapid insectele din casă.

Busuioacul alungă muștele. Pune buchețele de busuioac în dreptul ferestrelor. În acest mod, nici o muscă nu-ți va mai intra în casă.

Cum vine vara, ne trezim în casă cu furnici care mișună, cel mai adesea, lîngă ușa de la balcon. Menta are puterea de

a le alunga, deoarece aceste insecte nu suportă nici mirosul, nici gustul acestei plante.

Atunci cînd intră în casă, fluturii de noapte pot fi extrem de deranjați. Frunzele de pelin te pot ajuta însă să scapi de ei.

Gîndacii de bucătărie se înmulțesc foarte repede, iar dacă nu iei măsuri urgente, îți vor invade spațiul. Un remediu excelent împotriva acestora e dafinul. Presară foi de laur prin colțurile bucătăriei. Ar fi bine să mai pui cîteva și pe dulapuri. Gîndacii nu suportă mirosul dafinului.

Frunzele de nuc țin țințarii la distanță, iar moliile nu suportă levănțica.

CALEIDOSCOP

Telefonul mobil la care țiți ca să se încarce

Cercetătorii de la Universitatea Sungkyunkwan din Seul au inventat un gadget care va permite încărcarea bateriei telefonului în timp ce vorbești la el, transformînd sunetul în electricitate.

Cu cît volumul vocii este mai ridicat, cu atît telefonul se va încărca mai repede. Invenția ar putea fi de mare ajutor pentru cei care rămîn des fără baterie în mijlocul unei conversații.

Există totuși temeri cum că invenția va fi folosită drept

scuză pentru cei care obișnuiesc să deranjeze prin conversații telefonice zgomotoase în locuri publice.

Tehnologia ar putea fi folosită și pentru a încărca playere audio, fredonarea melodiilor fiind suficientă pentru a ridica nivelul bateriei.

„Mai multe variante au fost încercate pentru a găsi surse de energie din mediul înconjurător. Sunetul, care există în viața noastră de zi cu zi, a fost însă trecut cu vederea. Asta ne-a motivat să construim sistemul bazat pe transformarea vocii, a muzicii sau a altor zgomote în electricitate”, a spus Sang-Woo Kim, de la Universitatea Sungkyunkwan.

Incredibil! O femeie purta în abdomen fătul mort de 2 luni

Femeia din Galați, România, s-a prezentat la medic cu dureri abdominale și a aflat că era însărcinată în opt luni.

Medicii s-au confruntat cu un caz extrem de rar. Fătul se dezvoltase în abdomen și avea circa opt luni. Cînd l-au scos afară, ei au constatat că acesta era mort de două luni. Femeia nu știa că este însărcinată și venise la spital după ce leșinase în timp ce căra niște saci cu ciment.

„Femeia nu bănuia ca era însărcinată. Fusese, dar cu mult timp în urmă, la medicul ginecolog și i s-a spus că nu

este însărcinată, avînd în vedere că uterul avea aspect perfect normal”, a declarat medicul ginecolog Alina Călin.

Sarcinile dezvoltate în abdomen sînt foarte rare în lume, în timp ce sarcinile extrauterine au un procent de 2%.

46 de milioane de oameni s-au născut anul acesta

Peste 46 de milioane de oameni s-au născut anul acesta, iar 19,9 milioane au murit, pînă acum, în anul 2011.

Potrivit Worldometers, care face parte din Proiectul Real Time Statistics (statistici în timp real), condus de o echipă internațională de dezvoltatori, cercetători și voluntari, statisticile sînt realizate pe baza unui algoritm al Worldometers, care procesează cele mai noi și precise date disponibile, prelucrate cu ajutorul computerului. Astfel, la această etapă, populația lumii numără 6 963 649 de oameni.

Un elicopter chinezesc a zburat fără pilot

Zbor cu succes al celui mai mare elicopter chinezesc fără pilot. Primul zbor de testare a avut loc în provincia Shandong. Aparatul de zbor poate fi controlat, prin telecomandă, de la o distanță de peste 150 de kilometri și poate fi programat pentru zboruri prestabilite.

„Acest elicopter fără pilot, cel mai mare fabricat vreodată în țara noastră, a completat decalajul în dezvoltarea industriei elicopterelor fără pilot”, potrivit lui Huang

Guanglai, directorul companiei aerospațiale.

Elicopterul fără pilot V750 are o greutate de decolare de 757 kilograme și o capacitate de încărcătură de peste 80 kilograme. Aparatul poate atinge viteza maximă de 160 de kilometri pe oră și poate realiza un zbor continuu de cel puțin patru ore. Aeronava este multifuncțională și va fi utilizată în misiuni de supraveghere, de căutare sau de salvare. În prezent, capacitatea de producție a acestui tip de elicopter este de 150 de unități pe an.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 19sp